

Styrelsens förslag till beslut gällande Motion 1 beträffande styrelsens beslut om Funktionsrätt Västerbottens färdriktning.

Funktionsrätt Västerbottens färdriktning för intressepolitiskt arbete och samverkan från 2023 är som namnet säger en färdriktning för att hjälpa organisationen hålla en röd tråd i framtida arbeten. Syftet med färdriktningen består av flera delar och finns att läsa i sin helhet från sida 5 i detta dokument. Färdriktningen ska bland annat bidra till större transparens och möjlighet till påverkan och insyn för våra medlemmar och skapa en bättre helhet till varför Funktionsrätt Västerbotten just prioriterar ett specifikt område? Vidare ska den hjälpa oss att förbättra kommunikation mellan olika grupperingar, medlemsföreningar och vår styrelse. Vi vill att den ska stärka samarbetet mellan medlemmarna och att makten kopplat till vårt gemensamma intressepolitiska arbete endast ska ligga hos våra medlemmar och inte som tidigare att inflytande även funnits från organisationer utanför Funktionsrätt Västerbotten. Färdriktningen handlar om att utveckla, stärka och effektivisera något vi i mångt och mycket redan har anpassat oss till och vad medlemmar och förtroendevalda har önskat genom åren samt omvärldens krav (se utdrag från diverse möten genom åren med start på sida 12 i detta dokument). Färdriktningen är ett levande dokument och behöver vara under ständig utveckling även framöver. Den utvecklingen måste ske i samverkan mellan våra medlemsföreningar på flertalet olika sätt och vi som organisation måste vara öppna för att utvecklas i takt med världen runt om oss. Hur påverkar exempelvis Samverkets etablering i Skellefteå oss och våra medlemmar? Hur ska vi hantera samhällsstyrning kring gemensamma "missions" i enlighet med Vinnova?

Arbetsgruppens uppdrag var att komma med förslag på valstruktur kopplat till samverkan med Region Västerbottens politiker. Denna struktur ägs av alla enskilda föreningar tillsammans där de har rätt att nominera och rösta på 10 ordinarie och 3 ersättare för samverkan med utskott eller beredning inom Region Västerbotten. Funktionsrätt Västerbotten har inte en egen röst utan arrangerar valet. Arbetsgruppen skulle även titta på vår egna samverkansstruktur och intressepolitiska arbete. Styrelsen delar motionärernas åsikt att arbetsgruppen misslyckades i sitt uppdrag och hade inte något material att presentera till styrelsen. Gruppen fastnade i detaljfrågor om exempelvis EU-koden för samverkan och definitioner av samverkan och samråd. Delar av gruppen önskade fortsätta i att ta fram och lösa sådana frågor medan andra delar av arbetsgruppen önskade att definitioner och ställningstaganden bör tas i bredare form med fler föreningar deltagande och att det kan blir uppdrag som genomförs inom framtida strukturer och arbeten. Arbetsgruppen hade en tydlig deadline med tanke på att val av förtroendevalda för samverkan med Regionens politiker helst skulle genomföras i slutet på 2022 och senast tidigt under 2023. Arbetsgruppen utsågs av styrelsen i oktober 2021.

Innehåll

Styrelsens förslag till beslut gällande Motion 1 beträffande styrelsens beslut om Funktionsrätt Västerbottens färdriktning.	1
Hade funktionsrätt Västerbottens styrelse mandat att fatta beslut om en färdriktning?	3
Binder och styr samverkansarbetet	4
Vilseledande och felaktiga uppgifter	4
Allt hänger ihop.....	4
Styrelsens förslag till beslut för årsmötet.....	4
Färdriktningen för intressepolitiskt arbetet och samverkan från 2023.....	5
Bakgrund och nulägesbeskrivning	5
Samverkan idag	5
Omvärldsspaning	8
Två exempel	8
Omöjligt att förutspå framtiden	9
Färdriktning för intressepolitiskt arbete och samverkan.....	9
Varför arbetar vi intressepolitiskt	9
Varför samverkar vi?	10
Önskvärd struktur för funktionsrättsrörelsen i Västerbotten	10
Sammanställning synpunkter och tankar från olika möten	12
2022-02-10 Samverkansmöte internt	12
2021-09-14 Samverkan internt	12
2021-03-03 Samverkan internt	13
2019-09-19 Ordförandemöte.....	14
Ordförandemöte special, 2020-02-22	14
Agenda och minnesanteckningar:	14

Hade funktionsrätt Västerbottens styrelse mandat att fatta beslut om en färdriktning? Det korta svaret är ja, det är ett korrekt genomfört beslut i enlighet med stadgarna. I detta fall också ett ansvar och direkt uppdrag för styrelsen kopplat till medlemmarnas årsmötesbeslut där Verksamhetsplanen 2022-2023 bland annat innefattade dessa målsättningar:

- *”Utveckla formerna för samverkan mellan medlemsföreningarna sinsemellan och med myndigheter, landsting, regionkommun, kommuner och andra parter.*
- *Slutföra arbetet att verkställa samverkansstrukturen för att skapa konkreta och effektiva forum där våra valda representanter och våra medlemmar erbjuds möjlighet att företräda. Vi önskar skapa mer tillgängliga samverkansforum som genomsyras av transparens. Vidare vill vi kompetensutveckla förtroendevalda så att de känner trygghet i att företräda tusentals västerbottningar intressepolitiskt.*
- *Funktionsrätt Västerbotten har som målsättning att vara aktiva aktör i de frågor som rör de grupper medlemsföreningarna företräder.*
- *Funktionsrätt Västerbotten vill bli skickligare på att nå ut med våra ställningstaganden.*
- *Funktionsrätt Västerbotten ska tydligare lyfta fram medlemmarna som de rättighetsbärare de är och arbeta för att Funktionsrättskonventionen blir vägledande i samhällsutvecklingen.*
- *Funktionsrätt Västerbotten ska arbeta med och ta ställning till hur organisationen vill att framtidens Funktionsrättsrörelse i Västerbotten och i Sverige ska organiseras.*
- *Organisationen vill vidareutveckla och förtydliga värdet i ett medlemskap.*
- *Funktionsrätt Västerbotten ska arbeta främjande för att människorna som bildar våra föreningar ska omfattas av lagstiftning som ger dem mänskliga rättigheter (Funktionsrätt som lag, återställande av LSS intentioner samt upprättande av patienträttighetslag).*
- *Vi har som mål att stärka vårt arbete för en stark demokrati med människorna i centrum genom fler riktade aktiviteter inom området och att inkludera demokratins betydelse för mänskliga rättigheter i all vår verksamhet.*
- *Funktionsrätt Västerbotten har som målsättning att anhörigas behov, önskemål och rättigheter genomsyrar organisationens arbete.*
- *Funktionsrätt Västerbotten har som målsättning att utöka föreningens ekonomiska stöd för att möjliggöra ett bredare intressepolitiskt arbete.*
- *Organisationen ska vara en aktiv part i att utveckla tvärsektoriellt folkhälsoarbete och stärka Västerbotten som ett jämlikt län där alla medborgare har likvärdiga möjligheter att leva och erhålla god hälsa.*
- *Funktionsrätt Västerbotten har för avsikt att driva och delta i fler projekt för våra målgrupper.*
- *Funktionsrätt Västerbotten ska öka sina åtaganden inom områdena rehabilitering och habilitering.*

Vi har för avsikt att knyta an våra befintliga målsättningar till målen i Agenda 2030 på ett tydligare sätt samt RUS Västerbotten 2020-2030 för att bidra till en sammanhållen region. ”

Motionsställarna ifrågasätter styrelsens ”fingertoppskänsla”. Funktionsrätt Västerbottens ledamöter i styrelsen kommer från olika medlemsföreningar och har blivit valda utifrån stor erfarenhet, stor kunskap och skicklighet inom olika områden. Ingen styrelse är perfekt men att ifrågasätta fingertoppskänsla är oseriöst i detta fall och styrelsen själv anser sig ha visat på handlingskraft och beslutsamhet i att fatta beslut för att genomföra den verksamhetsplan som de 36 föreningarna som bildar Funktionsrätt Västerbotten har beslutat om. Motionärerna ifrågasätter också om styrelsen ledamöter står bakom beslutet och hade så inte varit fallet hade styrelsens ledamöter meddelat

detta till övriga i styrelsen. Är Funktionsrätt Västerbottens styrelseledamöter alltid överens? Nej, det finns tillfällen som detta när styrelsens ledamöter inte är överens om den bästa vägen för Funktionsrätt Västerbotten men det är majoriteten som bestämmer i demokratisk ordning och så även denna gång. Det är däremot ovanligt att en ledamot reserverar sig mot ett beslut på detta vis och sedan väljer att inte acceptera majoritetens beslut.

Binder och styr samverkansarbetet

Funktionsrätt Västerbotten är en samarbetsorganisation och har mandat och förmåga att styra och leda i samarbetsfrågor som medlemmarna har beslutat om genom främst stadgar, värdegrund och verksamhetsplan. Funktionsrätt Västerbotten är varken mer eller mindre sina 36 medlemsorganisationer, tillika ägare, och har inget som helst mandat eller makt över vardera enskild förening. Det följer vissa krav på medlemmar som att inte ställa olika funktionsnedsättningar mot varandra, respektera och acceptera funktionsrättskonventionen, bidragsansökningar, etcetera. och avsteg från detta kan få konsekvenser kopplat till medlemskapet. Färdriktningen ska stärka oss i det gemensamma arbetet men har inte någon som helst påverkan på enskilda föreningars egna val och beslut kopplat till deras egna intressepolitik generellt eller samverka och samråd specifikt.

Vilseledande och felaktiga uppgifter

Motionärerna skriver att styrelsen ledamöter har fått vilseledande och felaktiga uppgifter om arbetsgruppen vilket inte stämmer. Det har framgått klart och tydligt att arbetsgruppen inte har nått resultat som kan presenteras för styrelsen. Det underlag där felaktigheter helt klart fanns med var ett arbetsmaterial som underlag för diskussion i styrelsen och det materialet arbetades med samtidigt som arbete i arbetsgruppen pågick. Med anledningen av det kom också felaktigheter med i diskussionsunderlaget som styrelsen kände till. Hade styrelseledamoten som sedan skickade underlaget till personer utanför styrelsen meddelat kansliet att den önskade ett underlag som anpassat för att kommuniceras ut offentligt så hade det också upprättats. Att ofärdigt material är underlag för diskussion i styrelsen är väldigt vanligt förekommande och normalt kommuniceras endast beslutat material utåt. Styrelsen har lärt sig av denna erfarenhet för framtida arbeten. Funktionsrätt Västerbottens styrelse är som oftast inte en arbetande styrelse och har en tjänstepersonsorganisation som förbereder material och underlag inför styrelsemöten och andra uppdrag vilket även i detta fall. När det gäller mer omfattande material som exempelvis färdriktningen sker löpande dialog innan beslut och det vanligaste är att punkten är återkommande vid styrelsemöten.

Allt hänger ihop

Upplägg med arbetsgrupper utan koppling till styrelsen bidrar till organisatoriska problem. Ett uppdrag för styrelsen är att sköta organisationen som helhet och säkerställa att resurser fördelas klokt, att olika delar av organisationen hänger ihop och att nödvändiga justeringar genomförs. Att lyfta ut en del av den totala organisationen att "leva fritt" under ett verksamhetsår för att sedan inkluderas i en helhet under styrelsen riskera att skapa problem med samordning, ledning och styrning och resursfördelning.

Styrelsens förslag till beslut för årsmötet

Styrelsen förslår årsmötet avslå motion på samtliga punkter.

Bakgrund och nulägesbeskrivning

Funktionsrätt Västerbotten är en länsövergripande paraplyorganisation som ägs av sina 36 medlemsföreningar med syftet att vi tillsammans kan påverka och bidra till "ett samhälle för alla människor". Ett samhälle som präglas av självbestämmande och full rätt att delta i samhällets alla delar på lika villkor. Funktionsrätt Västerbotten bygger intressepolitiskt arbete och samverkan på en bas av mänskliga rättigheter och funktionsrättskonventionen.

Samtalet mellan människorna inom föreningarna, samtalen mellan regiondelarna och samtalen mellan förtroendevalda är alla exempel på vad samarbetet inom Funktionsrätt ger alla medlemmar och något väldigt uppskattat. Både ur ett intressepolitiskt perspektiv och för att stärka våra förtroendevalda i sitt viktiga arbete för "ett samhälle för alla". Funktionsrättsrörelsen är idag uppdelad rakt av där regionala och delar av nationella frågor sköts av Funktionsrätt Västerbotten och lokala frågor av de lokala organisationerna. Svagheten i detta är att de flesta frågor inte håller sig utslutande inom ett område eller stuprör utan balanserar och pendlar mellan organisationer och samhällsnivåer. Det är ofta många olika myndigheter och organisationer inblandade, det är olika kompetensnivå inom respektive kommun och utförandet skiljer sig ofta åt. Många av de största problemen vi ser för våra medlemmar inom funktionsrättsrörelsen grundar sig i samspelet mellan olika organisationer och fenomen. Exempel på problemområden som är aktuella inom kommuner såväl på regional nivå är den strukturella diskrimineringen vi ser i våra skolor, en otillgänglig arbetsmarknad, rehabilitering och habilitering, stöd till närstående och anhöriga och ej verkställda beslut.

För att påverka och bevaka förtroendevalda politiker och tjänstepersoner inom myndigheter samt bidra till en samhällsutveckling som är mänskliga rättigheter generellt och funktionsrätt specifikt är vi en samverkande intressepolitisk organisation. Vi samverkar, samråder och möter parter på många olika samhälls- och verksamhetsnivåer inom en uppsjö olika organisationer med blandat resultat och upplevelse. Vi, tillsammans med några föreningar utanför samarbetet Funktionsrätt Västerbotten, har en uppbyggd och gemensam struktur för arbetet som styrelsen nu vill förändra. Funktionsrätt Västerbottens styrelse vill genomföra dessa förändringar för att vi som organisation och folkrörelse ska bli skickligare och mer effektivt nå resultat för de västerbottningar vi företräder, vi önskar bli mer effektiva och använda våra resurser på ett klokare sätt, vi önskar möjliggöra bättre stöd till och mellan individerna som företräder oss, vi önskar skapa en tydligare struktur för samarbeten och vi önskar anpassa oss till vår omvärld som ställer krav på flexibilitet vi, i nuläget, har problem att matcha och svara upp mot.

Samverkan idag

Funktionsrätt Västerbotten genomför val av förtroendevalda att företräda alla föreningar inom några utvalda områden (exempelvis samverkansforumet med Utskottet för Funktionshinder och samverkan, Kollektivtrafikgruppen, Försäkringskassegruppen och Anhörig-/närståendegruppen). Samtliga föreningar har rätten att nominera till dessa grupper och varje förening har rösträtt (ej samarbetsorganisationer som exempelvis Funktionsrätt Västerbotten). Funktionsrätt Västerbottens roll är att samordna nomineringar och val samt fungera som valberedning genom styrelsen. Vi kallar detta för förtroendesamverkan och val sker vart fjärde år i samband med val till Riksdag, Region och Kommun. Utöver förtroendesamverkan pågår en stor mängd samverkans- och samrådsgrupper inom bland annat psoriasis-, psykiatri- och cancerområdena. Vidare samverkar vi med bland annat Länsstyrelsen Västerbotten och kollektivtrafiken. Några forum är regelbundet återkommande medan

några andra bygger på specifika uppdrag och frågor. Några är vilande som exempelvis Försäkringskassan som inte önskar samverkan med funktionsrättsrörelsen i Västerbotten.

Vår struktur och organisering idag står inför några avgörande utmaningar och några centrala listas nedan:

- **Organisationsöverskridande och tvärsektoriella frågor och områden**

De flesta frågor och områden som skapar problem för medlemmarna i allas våra föreningar är tvärorganisatoriska och/eller tvärsektoriella. Med det menas inte att specifika problem inom ett särskilt område eller en särskild verksamhet inte finns. Oftast är det samspelet mellan olika aktörer som brister och skapar organisatoriska mellanrum där individen faller emellan och problem bildas. Det finns inom färdtjänst, inom LSS, inom rehabilitering och habilitering och så vidare. Den struktur vi nu jobbar efter är indelad efter de stuprör som offentlig sektor verkar inom vilket också är en starkt bidragande orsak. Att exempelvis endast samverka eller samråda med regionen för att diskutera och utveckla färdtjänst är långt ifrån lika effektivt som att samverka med exempelvis kommunerna, regionen och privata utförare samlat för att diskutera hela den kedja av ansvar och aktiviteter som leder till en fungerande färdtjänst. När vi arbetar uppdelat, som idag, är det ofta omöjligt att arbeta med hela problembilden en person med funktionsrätt står inför. Vi kan som oftast bidra med delar av problemlösningen och det är förstås fantastiskt och ska bevaras men vår målsättning är att personer som funktionshindras, är kroniskt sjuka, personer som har en funktionsnedsättning, anhöriga och närstående till alla de tidigare nämnda, alltså människor med funktionsrätt ska få 100 procent av "ett samhälle för alla".

- **Människorätt och funktionsrätt som styrverktyg**

Eftersom människorätt generellt och funktionsrätt specifikt inte är en naturlig del i styrning och ledning inom offentlig sektor skapas en oundviklig distans mellan det samhälle vi faktiskt lever i och det samhälle vi önskar. "Ett samhälle för alla människor" är en central bas att utgå ifrån om vi en dag ska leva i ett jämlikt Västerbotten. Vår struktur för samverkan är inte anpassad att påverka den bredd av myndigheter för att påverka i en sådan riktning.

- **Sent intåg i processer eller "falsk" samverkan eller samråd**

Vår samverkan eller samråd med en myndighet är ofta placerad på en sådan nivå inom den aktuella myndigheten att påverkan på de beslut som fattas och det som sedan blir den verklighet våra medlemmar möter inte är tillräcklig. Vi lämnar synpunkter på material och verksamhetsförslag som i praktiken redan är beslutade att genomföras. Ytterligare ett problem är en form av "falsk" samverkan eller samråd där ansvarig myndighet bjuder in för att klara av kraven om just samverkan eller samråd utan att faktiskt genomföra detsamma. Möjligheten till inflytande och påverkan kan vara obefintlig i ett sådant läge men framhålls på ett falskt sätt att möjligheter finns. Förtroendevalda i en sådan situation har beskrivit det som ett upplevt gisslantagande där de upplever sig tvingade att delta utan vilja.

- **Stöd till varandra**

Vi är en gräsrotsorganisation där närheten till människors erfarenheter och upplevelser är en ovärderlig faktor för att lösa problem kopplat till samhället men lika viktigt för att ge stöd till varandra. Vi har funktioner och mötesformer som ska erbjuda stöd till personer i en förtroenderoll men den är inte tillräcklig för att skapa den trygghet som önskas. Stödet och samarbetet medlemmar och förtroendevalda emellan är i mångt och mycket kärnan till varför vi finns och ett område för utveckling.

- **Kompetens**

Eftersom fler och fler delar som rör våra medlemmar utreds, planeras och genomförs i olika former av samverkansforum där många aktörer är inblandade tillsammans med att frågor kopplas samman som tidigare var separerade ställer framtiden högre krav på vår kompetens. Utöver sakkunskapen och erfarenheterna som alltid funnits där behöver vi klara av att förstå och resonera kring kopplingar över gränser och myndigheters stuprör.

- **Demokratins tillbakagång**

Demokratins långsamma men oroväckande tillbakagång och minskat utrymme för medborgarnas samhälle (civila samhället och/eller idéburen sektor). För 10 året i rad har den demokratiska utvecklingen gått bakåt i världen och detta oroväckande fenomen är inte något som passerar Sverige, Västerbotten och våra kommuner obemärkt förbi. Funktionsrätt bygger på grunderna i mänskliga rättigheter som också utgör basen i en fungerande demokrati. Våra medlemmars framtid är beroende av en stark demokrati som respekterar deras rättigheter. Trots att vår organisation, med tanke på dess storlek och ekonomiska förutsättningar är en stark kraft i Västerbotten, för individen rättigheter är vi inte tillräckligt involverade där avgörande samverkan och beslut fattas och genomdrivs.

- **Glädje i arbetet och rekrytering**

De frågor och människoöden funktionsrättsrörelsen möter och får beskrivna kan ofta vara tragiska och bygga på diskriminering. Våra medlemmar får, generellt, inte de rättigheter vi människor har genom Regeringsformen, europakonventionen, konventioner om mänskliga rättigheter och svensk inhemsk lagstiftning tillgodosedd per automatik i enlighet med befolkningen generellt. Vi förväntas utkräva rätten i stället för att erhålla den. Vi tvingas in i ovisshet över hur livet ska fortgå och vilken kvalité livet ska innehålla. Vi ifrågasätts och vi diskrimineras. Att arbeta som förtroendevald med denna typ av frågor kan upplevas tungt både mentalt och fysiskt och vi behöver därför stärka vår förmåga att stötta varandra och hitta glädje i arbetet tillsammans. För att personer ska orka och för att personer ska känna engagemang.

- **Samverkan och samråd som begrepp**

Begreppen samverkan och samråd har inte en bestämd och vedertagen definition som delas av alla parter vi förväntas samverka eller samråda med vilket försvårar och ibland omöjliggör genomförandet. Även om vi som organisation har en definition och gemensam uppfattning behöver mot- eller medparten dela uppfattning för att nå ett fullgott resultat.

Omvärldsspaning

Många av de problem vi ställs inför och framför många av de begränsningar av positiv utveckling för våra medlemmar går att härröra till myndigheters oförmåga att samarbeta och samverka, ledning och styrning för mänskliga rättigheter samt en generell kunskapsbrist. Tillsammans med för få politiker som står upp för människorätt och agerar därefter skapar en komplicerad kompott av faktorer som behöver förändras för att nå ett jämlikt samhälle. En viktig faktor för att arbeta med denna kompott är vikten av att alla aktörer arbetar mot en gemensam vision istället för enskilda mål och indikatorer. En välmående västerbottning bygger på en stor mängd olika faktorer och är i mångt och mycket individuell. För att nå en vision behövs en infrastruktur som guidar och riktar vardera part åt rätt håll, ur individens perspektiv.

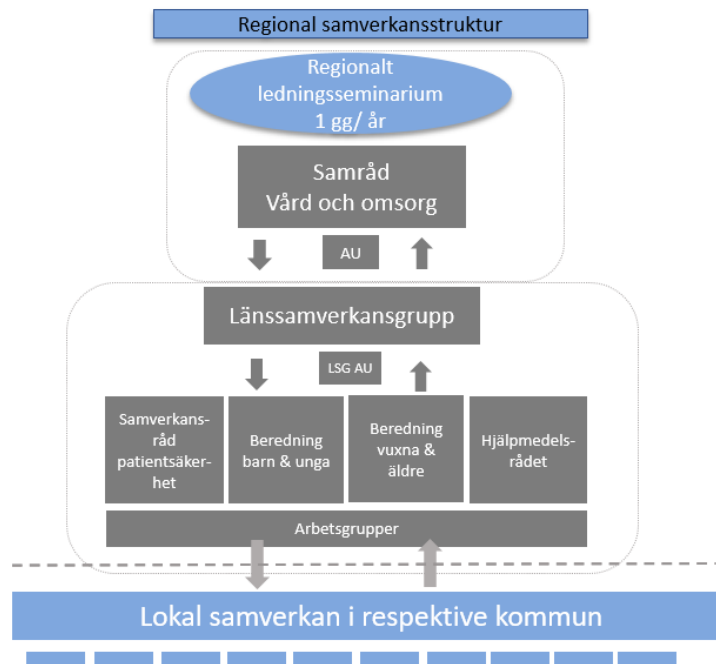
Vi ser att nätverks skapas och byggs upp för att ta sig an komplicerade samhällsproblem och utmaningar. Nätverken har ofta till syfte att just bygga broar över organisation- och sektorsgränser och ta sig an utmaningar på ett mer övergripande och grundligt sätt. Framtidens organisationer måste därför anpassas till nätverk och snabba omställningar mer än fasta grupperingar inom separata ämnesområden.

Det är på lokal nivå de flesta möten mellan offentlig sektor och våra medlemmar och deras närstående inträffar vilket gör kommuner och regioner särskilt viktiga för att våra medlemmar ska få sina rättigheter tillgodosedda. Det kommunala självstyret erbjuder goda möjligheter för att lyckas men skapar även problem som leder till misslyckande. Ofta lyfts vikten av att kombinera god kunskap med lokalt "knowhow" för att lösa olika former av problem. Att kommuner och regionen har stort handlingsutrymme betyder att de har stora möjligheter att utgå från individens bästa, fatta beslut därefter och genomdriva dem. Nackdelen är att det handlingsutrymme kan vara till individen och dess närståendes nackdel om självstyret inte används för att i första hand säkerställa människorätt och utgå från individens bästa. Tyvärr är det en verklighet våra medlemmar möter allt för ofta med bristande samordning, kollektiva lösningar utan koppling till individen i fråga, ej verkställda beslut, orimliga ifrågasättanden, ovärdigt bemötande, diskriminering, etc. Till det saknas i mångt och mycket sanktioner och andra negativa konsekvenser för en kommun eller region som brister och mot- eller medparter tvingas till förhandling för att lyfta olika samhällsfrågor eller bestrida beslut och genomförande.

Två exempel

Under de senaste fem åren har två olika forum för samverkan som rör våra medlemmar utvecklats i Västerbotten. Det finns förstås fler än just två former men vi lyfter dessa två som goda exempel då de ligger våra medlemmar liv nära och exemplifierar breda samarbeten med en idé om att stuprören hindrar vår gemensamma utveckling. Den första heter Regionala samverkansstrukturen och är en överenskommelse mellan Region Västerbotten och samtliga 15 kommuner i länet. Strukturen är uppbyggd, förenklad, av den anledning att de delar många frågor och områden. Deras verksamheter är och måste vara tätt sammanknutna. Denna samråds- och samverkansstruktur rör i dagsläget endast vård och omsorgsfrågor och är vid skrivandets stund under utvärdering och utveckling. Vi, Funktionsrätt Västerbotten, deltar i att lägga en plan för framtiden av denna struktur. Med anledning av resonemang tidigare i denna text om problem som skapas för våra medlemmar i alla dessa organisatoriska mellanrum som finns där människor ramlar emellan så är det oerhört viktigt med forum av detta slag som har möjlighet att täppa till mellanrummen. Djupet i samarbetet är också en viktig aspekt då högsta nivån är samråd på politisk nivå. Nästa nivå är samverkan på ledande tjänstepersonsnivå. Den tredje nivån består av beredningsgrupper och den sista av arbetsgrupper. Alla nivåer och alla grupper är tväroorganisatoriskt uppbyggda. Bilden nedan visar strukturen:

Det andra goda exemplet bygger i mångt och mycket på samma princip om att vara tvärorganisatoriskt uppbyggd och fördelarna det innebär för våra medlemmar. Forum för folkhälsa steget längre sin uppbyggnad och är tvärsektoriellt med deltagande från främst offentlig och idéburen sektor. Forum för folkhälsa är en avknoppning av ett Länsstyrelseprojekt där Västerbotten blev ett av två län som utsågs att testa ett mer grundligt tag på folkhälsofrågorna. Utgången har varit hälsans bestämningsfaktorer som visar att allt som finns i ett liv också går att, och bör, kopplas till hälsa. Forumet bygger på en avsiktsförklaring och lägger vikt på förebyggande arbete. En gemensam avsikt, tvärsektoriellt engagemang är två oerhört viktiga faktorer för att lyckas genomföra förändringar och motverka stuprörsstyrning men forum har också en tredje utstickande aspekt i det faktum att ledningsgruppen består av bland andra regionrådet Peter Olofsson och vår landshövding Helene Hellmark Knutsson. Det finns en kunskapsmässigt röd tråd inom människorätten som belyser vikten av att personer med makt att påverka och förändra också äger och jobbar för frågan som ska förändras.

Omöjligt att förutspå framtiden

Vi kommer inte ha möjlighet att exakt, förmodligen inte ens i närheten, förutspå kartan för hur beslut som rör våra medlemmar liv kommer se ut eller hur lednings- och styrningsstrukturer tar form framöver och därför bör vi organisera oss på ett sätt som också tillåter oss själva att ställa om och anpassa oss. Vi är också en gräsrotsorganisation som bygger vårt syfte och verksamhet utifrån en kollektiv övertygelse om att samhället ska vara och finnas för alla. Vi behöver därför bidra till att skapa goda förutsättningar för personer att förena sig inom vår folkrörelse och skapa plattformar för möten på ögonhöjd.

Färdriktning för intressepolitiskt arbete och samverkan

Varför arbetar vi intressepolitiskt

Att ha en funktionsnedsättning eller kronisk sjukdom och att blir utsatt för funktionshinder innebär att samhället behöver göra mer för dessa personer ska rätten till självbestämmande och åtnjuta full

delaktighet i samhällslivets alla delar. För att nå funktionsrätt behöver vi flytta fokus från hinder, tillgänglighet och särskilda lösningar till principen om mänskliga rättigheter och ett universellt utformat samhälle. Ansvar för mänskliga rättigheter generellt och funktionsrätt specifikt på våra offentliga aktörer och de politiker folket väljer att leda. Med anledning av det arbetar vi intressepolitiskt med syfte att påverka politiker och offentliga tjänstepersoner att ära dessa principer.

Varför samverkar vi?

Vi ser på samverkan som ett verktyg för att påverka politiker och tjänstepersoner och hitta lösningar på problem och orätter som drabbar våra medlemmar och deras närstående. Syftet med samverkan enligt oss är en plattform för de aktörer som är ansvariga skyldighetsbärare och den rättighetsbärande individen genom deras organisationer. Samverkan måste bygga på ömsesidig respekt mellan parterna och skapas tillsammans från ax till limpa med utgångspunkt hos individen/rättighetsbäraren.

Samverkan är ofta lagstadgad och inte fritt valt arbete för offentliga aktörer.

Önskvärd struktur för funktionsrättsrörelsen i Västerbotten

Funktionsrätt Västerbottens styrelse föreslår en annan struktur än dagens för att svara upp på de problem vi ser i dagens läge men också göra oss själva mer flexibla att arbeta effektivt och klokt utifrån vår egna vision och våra egna målsättningar. Förslaget ska bidra till större förmåga att ersätta varandra vid livets upp och nedgångar, erbjuda bättre möjligheter till erfarenhetsutbyte och stöd mellan förtroendevalda, möjliggöra bättre samarbetsmöjligheter över sakområden för en mer stabil helhet och placera organisationen närmare strukturer där beslut och diskussioner som rör våra medlemmar fattas och genomförs. Funktionsrätt Västerbotten är en samverkande organisation och ska så fortsätta vara men vi behöver stärka vår förmåga att exempelvis opinionsbilda och göra våra röster hörda när samverkan inte fungerar eller inte existerar alls. Förslaget innefattar även vårt interna arbete, basen och roten till vårt intressepolitiska arbete och den samverkan som bedrivs.

Den positiva utvecklingen som exemplifieras genom den regionala samverkansstrukturen inom vård och omsorg och forum för folkhälsa i Västerbotten är ovanligt och finns som regel inte inom andra, för våra medlemmar, kritiska områden som exempelvis Regional utveckling trots att det sker en positiv och progressiv utveckling även inom det området. I begreppet regional utveckling inryms en stor mängd områden som påverkar västerbottningens liv som exempelvis samhällsbyggnad, kollektivtrafik, kultur och arbetsmarknadsfrågor. Funktionsrätt Västerbotten vill arbeta för att liknande strukturer som den Regionala samverkansstrukturen och Forum för folkhälsa etableras och möjliggörs inom samhället samtliga områden eftersom de tillsammans formar våra medlemmar liv. Alla aktörer som påverkar en människas liv och har en uppgift och ansvar kopplat till människorätten måste samverka och säkerställa individens totala rätt. Först då håller kedjan.

Konkreta förändringar:

Nuvarande samverkansstruktur med specifika grupperingar som primärvård, kollektivtrafik, försäkringskassegruppen, anhörigruppen, etcetera ersätts med ett övergripande nätverk som har till uppgift att bedriva merparten av vårt intressepolitiska samverkansarbete. Nätverket svarar till styrelsen och leds av Regionchef. Nätverket bör bestå av 30-50 personer från Funktionsrättsrörelsens föreningar. Förtroendevalda till nätverket ska tillsammans inneha en bred och varierad kunskap och erfarenhet om funktionsrätt, funktionshinder och funktionsnedsättningar. Vidare bör förtroendevalda bestå av personer från geografiskt olika platser i Västerbotten.

Förändringen innebär inte att frågor som exempelvis de nämnda ovan inte arbetas med specifikt utan ryms inom nätverket. Ska vi som organisation delta i forum för att utveckla kollektivtrafiken så har vi möjlighet att fånga och inkludera fler perspektiv som är tätt sammanknutna med grundområdet. Vi kommer ha lättare att se kopplingar mellan exempelvis kollektivtrafik, sjukresor, hjälpmedel och ledsagning. Vi kommer då också ha större förmåga att lyfta komplexiteten och påvisa vart kedjan brister samt komma med förslag på hur det kan åtgärdas.

Styrelsen vill att Funktionsrätt Västerbotten arbetar för att vi som organisation ska bli en part i den Regionala samverkansstrukturen (systemledning för Region Västerbotten och länets 15 kommuner). Dialog mellan Region Västerbotten och Funktionsrätt Västerbotten pågår i nuläget.

Utöver den organisationsförändring som föreslås ovan bör vikten av att samverka och samråd direkt med enskilda offentliga aktörer fortsätter och även utvecklas. Exempelvis samverkansforumet med Utskottet för funktionshinder och samverkan vid Region Västerbotten, Umeå funktionshinderråd vid Umeå kommun och Rådet för förebyggande av funktionshinder vid Skellefteå kommun.

Funktionsrätt Västerbotten värnar om det samverkansforum som finns idag med Region Västerbotten då det är en plats att påverka, föra dialog, problemformulera och utveckla tillsammans med Region Västerbottens förtroendevalda politiker.

Funktionsrätt Västerbotten vill vara tydlig med att de forum som finns idag mellan olika föreningar och offentlig sektor på specifika områden, de så kallade hjärtefrågorna, inte ska förändras och fortsätta som tidigare. Funktionsrätt Västerbotten ska även ha en fortsatt roll och uppgift att bistå i uppbyggnaden av forum av det slaget och bistå med bland annat kontakter och gemensamma arbetsordningar för samverkan, etcetera.

Gällande externa relationer bör detta förslag ses som visionärt och något att sträva mot istället för något fast och oföränderligt. Vi styr över oss själva men inte över de parter vi vill och måste samarbeta med för att lyckas göra skillnad för våra medlemmar och det faktumet bör vi ha stor förståelse för. Vidare innebär förslaget förändringar som kan ta tid att applicera och på sikt även påverka andra delar av organisationen.

Val av förtroendevalda till Nätverket samt Samverkansforumet med utskottet för funktionshinder och samverkan vid Region Västerbotten sker genom utökat ordförandemöte för samtliga länsföreningar inom funktionshinder- och patientrörelsen i Västerbotten.

Nomineringsprocess samt val administreras av Funktionsrätt Västerbotten. Valberedning är Funktionsrätt Västerbottens styrelse.

Funktionsrätt Västerbottens styrelse har mandat att utse ersättande ledamöter under pågående mandatperiod samt stänga av, alternativt frånta, förtroendevald i nätverket om denne bryter mot Funktionsrätt Västerbottens stadgar samt värdegrund.

Sammanställning synpunkter och tankar från olika möten

2022-11-07

2022-02-10 Samverkansmöte internt

Mötesdeltagarna delades in i grupper för att prata om vad de önskar. Bland annat sades detta: *Varje förening har sin eller sina hjärtefrågor. Dessa är ibland eller ofta gemensamma med andra föreningar. Det kan gälla kommunala, region- eller nationella plan. Det är ofta effektivare att gå samman med dessa föreningar i en arbetsgrupp och bilda ett gemensamt brukarråd med den myndighet som ansvarar för den frågan. Det görs också, men vi skulle kanske behöva göra en inventering av hur brukarråden fungerar idag och hur kommunikationen ser ut, internt hos oss mellan föreningarna, och med myndigheten inom brukarrådet, samt om de gamla hjärtefrågorna fortfarande är de mest prioriterade, eller om det förändrats. Sedan när den inventeringen gjorts, kan vi se över vad som bör prioriteras och var det finns mest potential att nå förbättringar. Troligen berör såna diskussioner medlemmar mycket, och det borde finnas möjlighet att få fler att engagera sig och åtminstone komma till möten. Tänk om vi skulle få alla föreningar att bjuda in till möte vad vill ni förändra och vad tycker ni fungerar dåligt. Sedan kan vi samla ihop oss och gå vidare utifrån vad som framkommit. Tjänstemän i all ära, men de styr inte över budget och kan ibland fungera som filter. Vi behöver också nå politikerna. Hur når vi dem på ett effektivt sätt? Ska vi bjuda in gruppledare till Funktionsrätt och gå igenom alla kommunala frågor som vi får fram? Eller anordna panelfora?*

2021-09-14 Samverkan internt

i delade upp oss i två grupper för att diskutera hur vi önskar att framtidens samverkan ska fungera. Hur skapar vi engagemang och glädje i de ideella uppdragen? Hur nyttjar vi vår samlade kompetens på bästa sätt och bidrar till ett samhälle för alla? Nedan är en sammanställning över gruppernas tankar:

Hur orkar man ideellt kämpa trots motgångar?

- Skynda långsamt
- Det ska vara roligt och då viktigt att skapa sådana förutsättningar inom den aktuella idéburna sektorn
- Samarbete och stöd till varandra är oerhört viktigt för att orka med motgångar.
- Förebyggande arbete tillsammans.

Hur vill vi lägga upp kampen för att vi ska orka fortsätta kämpa? För att känna glädje?

- Mer delegering inom vardera förening.
- Fördela mindre uppgifter på fler människor
- Möten med bra innehåll. Några nämnde korta och intensiva möten och andra lade fokus på kompetenshöjning.
- Ses med kvalité då och då och använda tekniken ofta för att minska resande.
- Vi ska ha respekt för varandra och visa förståelse för att vi orkar och vill olika. Vi vill också olika mycket. Allt idéburet engagemang är bra i sig.
- genom aktiviteter som informella forum som ex trevliga sociala-personliga aktiviteter och nya forum för samtal, ventilering och vägledning och fokus på positiva nyheter från medlemmar/patienter/grupperna vi resp representerar
- Interna föreningsmöten handlar iland bara om de dåliga motsättningar man som representant mött sen senaste föreningsmötet. "De 5 sista minuterna handlar om faktisk problemlösning/framåtanda/positiva upplevelser och resultat". Förslag på detta: skapa tydligare mötesstruktur och möteshållning som fokuserar på problemlösning. Skapa ett annat forum för ventilation för de föreningsaktiva.

•

Varför tackade vi (förtroendevalda) ja till sina uppdrag?

- För att få mer kunskap om, och förmedla min kunskap om min diagnos.
- Ge och få energi och möjlighet att möta andra i samma situation. Det ger glädje och energi.
- Man tror på kunskap och erfarenhet och då bidrar man till något. Då kan man bidra till förändring.
- Tillsamman är vi starkare. Det handlar om solidaritet.
- Att företräda andra.
- Vi har samma mål – Tillsamman är vi en positiv och skapande kraft.
- Samarbetet genom Funktionsrätt gjorde det möjligt och gjorde det intressant att tacka ja.

Vart gör vi mest nytta?

- Svårt ibland att delta vid samverkansmöten med myndighetspersoner och samhällets makthavare, känsla av att inte känna sig behövd, välkommen, respekterad. Förslag på detta att testa: Inled med att presentera sig som "Jag heter...och är här med min kunskap för att kunna hjälpa er att nå en patientnära vård/goda beslut som skall gagna personerna beslutet omfattar".
- Vi har tappat i vårt gemensamma kravställande. Vi är medskapare och även medberoende ibland.
- Vi gör nytta genom att blanda oss i samhällsutvecklingen och byggandet. Som samarbetspartner eller den som vågar lyfta svåra frågor.
- Vi har åsikter och vågar uttrycka dem.
- Vi måste utvärdera oss själva. Vad kan vi?

2021-03-03 Samverkan internt

Vi ägnade en timme till hur önskar vi stötta varandra i våra olika förtroendeuppdrag och hur skapar vi en röd tråd att följa? Vi diskuterar våra egna behov för att orka och vilja bidra till förändring. Vi delade upp oss i tre mindre grupper kring ämnet. Nedan redovisas tankar och önskemål från grupperna:

- Ökade möjligheter att träffa varandra oftare för att utbyta erfarenheter och kompetensutvecklas i sitt/sina uppdrag. Förslagsvis digitala möten som sker fyra gånger per år ut. Detta innebär inte att de ordinarie samverkansmötena för förtroendevalda upphör.
- Två grupper berättade att de som har fått stöd i uppbyggnaden av samverkansforum av Martin Vikgren har haft nytta av detta och att de önskar mer av det samt till övriga grupper. Att Martin ska fungera än mer som "spindeln i nätet" och vara en drivkraft och inspiratör.
- Utbildningar för förtroendevalda på områdena juridik, samhällskunskap och politik, samverkan generellt och även i kontexten Västerbotten, introduktion för förtroendevalda samt EU-koden.
- De ordinarie samverkansmötena för förtroendevalda bör fortfarande rikta in sig på ett visst tema eller område vid varje möte.
- Vi bör bli bättre på att lyfta framgångar, stora som små.
- Samtliga förtroendevalda bör ha större kännedom om övrigas arbete och den egna delen i helheten. Varför gör vi detta? Har vi tydliga gemensamma mål? Vem är ansvarig?

2019-09-19 Ordförandemöte

Vi ser en minskad aktivitetsnivå i de lokala organisationerna. Vad beror detta på och hur kan vi, Funktionsrätt Västerbotten, ge stöd för att underlägga deras arbete och vända trenden?

Information:

Mötesdeltagarna presenterade sig och sina respektive föreningar och informerade om sina aktiviteter och förslag till vad Funktionsrätt Västerbotten skulle kunna bidra med, för att höja aktivitetsnivån i medlemsföreningarna och på så sätt få större närvaro även till Funktionsrätts aktiviteter. Eftersom flera medlemsföreningar har hög medelålder och inte får i hop medlemmar till en styrelse så lägger de ner sina lokala föreningar vilket påverkar förbunds-, läns- och lokala Funktionsrättsorganisationerna både besöksmässigt och ekonomiskt. Det uttalas bland mötesdeltagarna en viss oro om att det kan komma att bli enbart länsföreningar kvar. Många förslag gavs under mötet, bland annat: samverkan/samarbete mellan föreningar på orten och i länet var flera som föreslagit, enkät för att få information om vad föreningarna har för önskemål om stöd från Funktionsrätt Västerbotten. Gemensamma aktiviteter över länsgränserna vid ex. resor, föreläsningar, utbildningar, mm förslags. Nackdelar för föreningarna är att det är så lätt att hämta material och få svar på sina frågor på nätet och har inte så mycket egentid över för aktiviteter.

Ordförandemöte special, 2020-02-22

Kallelse till Funktionsrätt Västerbottens något speciella ordförandemöte. Denna gång träffas vi en hel dag och avslutar med en gemensam middag på kvällen. Funktionsrätt Västerbotten står för samtliga omkostnader i samband med mötet. Vi håller till på Mariehemsvägen 7N i Umeå i Funktionsrätt Västerbottens lokaler och avslutar i centrum på restaurang Orangeriet Boule och Bar.

Agenda och minnesanteckningar:

09.30–10.00	Välkomstfika samt presentation av dagen och kvällens aktiviteter
10.00–10.30	Hur är läget? – Genomgång av sammanställning av enkätsvaren. <i>Se "Bilaga 1 - Ordförandemöte Special - Agenda och hur är läget" där medlemsföreningarnas svar redovisas.</i>
10.30-12.00	Dialog om framtida utmaningar och problemlösning i mindre grupper

Grupp 1 - Medlemsrekryteringar och ledamöter

- Söker medlemmar vi annonser?
- Hur blir vi aktiva. Medlemsavgifter som är höga. Många förbund minskar och lever utan valberedningar.
- Vi måste synas. Hemsidan är viktig tycker de. Hur vi kan vi nå patienter med tanke på sekretessen.
- En resurs på funktionsrätt som arbetar med att driva föreningarna. Kanske en ombudsman som skulle kunna hjälpa till med att djupanalyser på föreningens situation och se utmaningar och se potentialer. Hur ska man uppnå det men nu önskar. Hjälpa till att tänka med föreningar som önskar. Det är inte administrationen som skapar en förening.

- Vi behöver med ekonomiska medel för att möjliggöra att synas.
- Vi behöver samarbete mer och bättre.

Grupp 2 - Synas och höras.

- Utbildningar för att bli mer kompetent.
- Förbättra intern kommunikation.
- Ta hjälp av föreningarna och sprida vad alla håller på med.
- Bättre samarbete med kommunikatören och föreningarna.
- Vi behöver komma ut med budskap och komma bort från att det är synd om oss.
- Vi behöver komma närmare varandra.
- Media behöver rapportera om oss på riktigt och inte när det är synd om oss.
- Lathund för mediakontakter.
- Fler samarbeten med organisationer som arbetar för samma sak, ett liknande
- Ett samhälle med alla, inte för alla.

Grupp 3 - Den kompetenta samverkanspartnern och påverkansarbete.

- Strukturerad, kompetent och ha ett tydligt mål. Bra verktyg. Vi måste ha mod. Säga att det inte fungerar och mod att ställa krav. Samverkansforum kan vara en fälla. Vi sitter av tiden och det blir informationsmöten utan krav. Kunskap är makt i detta. Vi måste driva våra gemensamma frågor och inte de interna.
- Vi måste ge kraft åt varandra. Vi tror att Funktionsrätt Västerbotten skulle behöva mer kommunikationskunskap. Ett förslag är ordförandemöten. Att träna i en trygg miljö. Vi måste bli skickliga själva innan vi blir skickliga utåt.
- Vi behöver förbättra våra styrelsemöten och ha teman utöver formalia. Olika teman som anhörig, barnrättskonventionen, etc.
- Vi behöver samarbete mer mellan föreningar och samverkansgrupper.

Grupp 4 - Stöd till varandra genom samarbete

- Föreningarna bör lära sig mer om vad funktionsrätt är för något.
- I samarbetet mellan oss så måste föreningarna bli bättre att ta frågor att driva genom Funktionsrätt.
- Vi måste öka samverkan på lokal nivå. Vilka frågor ska vi samverka. Vi måste vara självkritiska på hur vi förbereder oss.
- Ersättningsdelen är viktig för att unga ska kunna vara aktiva.
- Hur kan vi stötta föreningarna genom Funktionsrätt. Kanske att styrelsen delar upp områden och kan stötta.
- Vi behöver använda oss av sociala medier mer för att enkelt stötta varandra
- Fint med Funktionsrätts stöd idag.

12.00–13.00

Lunch – Restaurang Maria på Mariehems centrum.

13.15-15.30

Framgångsrika organisationer i förändring – Ulf Hedestig från Umeå universitet arbetar vid institutionen för informatik med organisationsförändringar och verksamhetsanalys. Ulf berättar om utmaningar och möjligheter och leder ett seminariepass tillsammans med oss.

Seminarier byggde på att skapa förståelse för vår verksamhet och se möjligheter utifrån de utmaningar vi står inför. Vad ska vår organisation och vår folkrörelse präglas av och vilka är våra utmaningar att övervinna. Övningen byggdes upp genom en "värdemapp".

Mötesdeltagarna fick uppdrag att med gröna (övervägande nya idéer), gula (övervägande positivt) röda (övervägande negativt) och blå (övervägande nuvarande egenskap) lappar beskriva vår organisation och vad de önskar för framtiden. Sammanfattningsvis tyckte deltagarna att Funktionsrätt Västerbotten präglas av:

- Gemenskap
- Kunskap
- Omtanke
- Engagemang
- Stöd
- Påverkan
- Länken och mäklaren
- Lösningar
- Förebilder

Deltagarna delades upp i grupper med uppdrag att diskutera och skriva ned tankar, önskemål och påståenden utifrån övningen "värdemapp". Nedan redovisas områden och påståenden som ledde fram till deltagarnas sammanfattning över vad Funktionsrätt Västerbotten präglas av:

Om Funktionsrätt Västerbotten:

Grön (nya idéer):

- Ombudsperson för föreningarna
- Samarbeten med FK och Arbetsförmedlingen
- Föreningsmentorer
- Juridisk kunskap
- Resultatinriktad
- Utbyte av erfarenheter
- Problemlösning
- Träffar

Gul (positivt):

- Mötesplatsen
- Tillgängligt kansli
- Bra stöd vid ansökan om bidrag
- Tillgång till kunniga medarbetare, stöd och service
- För fram frågeställningar
- Stora kontaktytor
- Tillgång till hemsidan
- Sakkunskap och struktur
- Möjlighet att påverka
- Jämställdhet
- Stärkta rättigheter
- Delaktighet
- Jämlikhet

- *Ökad förståelse och medvetenhet*
- *Ökad tillgänglighet*
- *Stöd*
- *Samvaro*
- *Gemenskap och delaktighet*
- *Tillgång till friskvårdslokal*
- *Social gemenskap*

Blå (egenskap):

- *Kunniga medarbetare*
- *Anställda och förtroendevalda*
- *Ekonomitjänst*
- *Uppbyggda kanaler och nätverk mot myndigheter*
- *Bra lokaler som är tillgängliga*
- *Kaffe/te-beställning*
- *Informationsverksamheten*
- *Nätverk*
- *Kompetens*
- *Uthållighet*
- *Rättvisa (Vi har rätten på vår sida)*
- *Erfarenhet och historik*
- *Vi är många (ger styrka)*
- *Samma intresse och samarbete*
- *Gemenskap*

Röd (negativt):

- *Svag ström på torget. Säkringen går ofta.*
- *Ingen kunskap om funktionsrätt*
- *Upplever att ingen lyssnar*
- *Oförståelse*
- *Ökad likgiltighet*
- *Svårt att få positivt svar för egna förslag*

Om förebilder:

Grön (nya idéer):

- -

Gul (positivt):

- *Jag duger som jag är*
- *En väg genom svårigheter*
- *Tips och goda råd*
- *Dela och delge erfarenheter*

Blå (egenskap):

- *Kunniga medarbetare*
- *Anställda och förtroendevalda*
- *Ekonomitjänst*
- *Uppbyggda kanaler och nätverk mot myndigheter*

- Bra lokaler som är tillgängliga
- Kaffe/te-beställning
- Informationsverksamheten

Röd (negativt):

- Var är min fråga? Jag driva den, inte förenigar
- Ointresserad och provocerad
- Jag har förebilder på sociala medier
- Vill fokusera mer på det "friska"
- Tiden räcker inte till

Om framtid:

Grön (nya idéer):

- Mer samarbete

Gul (positivt):

- Föreläsningar
- Information
- Aktiviteter
- Tar tillvara på medlemmars kunskap

Blå (egenskap):

- Vill förändra levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättningar
- Kunskap
- Kunskapstörst
- Vi har våra erfarenheter av våra områden
- Anpassad information
- Föreningsträffar som tillhandahålls
- Påverkan
- Vill arbeta för ett samhälle för alla
- Aktiviteter

Röd (negativt):

- Medlemmen kan tycka att det är för tjatigt med för mycket information

15.30-16.00

Fika och sammanfattning

18.00

Middag på Orangeriet Boule och Bar – Vi börjar kvällen med mat och dryck på Orangeriet och har sedan tillgång till boulebanor, pilkastning, sällskapsspel, etc!